Oświadczenie złożone
przez senator Ewę Monikę Kaliszuk
na 22. posiedzeniu Senatu
w dniu 7 listopada 2024 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Oświadczenie dotyczy sytuacji domów pomocy społecznej.

W ostatnim czasie w przestrzeni medialnej pojawiły się informacje dotyczące bardzo złej sytuacji finansowej domów pomocy społecznej, w których przebywają osoby umieszczone w nich na tzw. starych zasadach, tj. obowiązujących przed 1 stycznia 2004 r. Pojawiły się apele o pomoc z uwagi na realne zagrożenie zamknięciem tych placówek.

Problem ten skłonił mnie do analizy sytuacji DPS-ów w województwie warmińsko-mazurskim, na terenie którego osoby na starych zasadach przebywają w 37 z łącznie 40 domów pomocy społecznej, stanowiąc 26% mieszkańców tych placówek. Osób takich jest 886. Wyniki przeprowadzonej interwencji wskazują, że w przypadku województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2024 środki na dofinansowanie DPS-ów zostały zapisane w ustawie budżetowej na poziomie 39 milionów zł, przy czym nie zabezpiecza to dotacji na poziomie różnicy między kosztem utrzymania mieszkańca a dochodami z tytułu odpłatności za pobyt w DPS. Zgodnie z art. 87 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego różnicę tę winien pokrywać wojewoda. Województwo warmińsko-mazurskie najprawdopodobniej zdoła zabezpieczyć funkcjonowanie DPS-ów, udzielając dotacji, niemniej jednak środki zapisane w projekcie budżetu na rok 2025 na poziomie środków z ustawy budżetowej z roku 2024 ponownie będą niewystarczające dla zapewnienia dofinansowania DPS-ów na wymaganym przepisami poziomie.

Biorąc pod uwagę powyższe, jak również informacje, z których wynika, że w przypadku części województw, które nie były w stanie samodzielnie zabezpieczyć pełnego finansowania dla DPS-ów, ministerstwo przyznało środki z rezerwy celowej budżetu państwa, za co dziękuję, zwracam się z prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. W jaki sposób naliczane są kwoty dofinansowania DPS-ów, które zapisane zostają w ustawie budżetowej, skoro ich poziom jest niewystarczający dla zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania tych placówek?

2. Czy ministerstwo planuje zwiększenie kwot dofinansowania DPS-ów na rok 2025?

3. Czy możliwe jest uruchomienie już od I kwartału danego roku kalendarzowego rezerw celowych uzupełniających na bieżąco budżety j.s.t. na realizację zadania, tak aby nie doprowadzać do tak drastycznych sytuacji jak te, z którymi mamy dziś do czynienia?

Dodać należy, że ewentualne oszczędności generowane w ramach budżetu wojewodów przekazywane dopiero w III kwartale roku nie pomogą rozwiązać problemów z pokrywaniem przez placówki bieżących zobowiązań, które występują już w pierwszym półroczu. Dziękuję jednocześnie za bieżące monitorowanie sytuacji związanej z poruszonym zagadnieniem w poszczególnych województwach.

Ewa Monika Kaliszuk